

Dapli abitaziuns da locaziun pajablas?

Votaziun federala davart l'iniziativa dal pievel «Per dapli abitaziuns pajablas»

DA MARTIN CABALZAR / FMR

■ **Il 9 da favrer vegn votà davart l'iniziativa «Per dapli abitaziuns pajablas». Els iniziants vulan obligar la confederaziun ed els chantuns d'augmentar la porschida d'abitaziuns favuraivlas.** Oravant tut en territoris urbans è la porschida da spazi d'abitar fin l'onn 2015 daventada stgarsa. Fin l'onn 2016 è era s'augmentads considerablmain ils tschains da locaziun. Quest stgarsezza e la chareschia èn la conseguenza da la buna situaziun economica e dal grond creschament da la populaziun.

Tge vul l'iniziativa?

Ella pretenda che confederaziun e chantuns promovian dapli che fin qua abitaziuns affittablas e pajablas. En l'entira Svizra duain almain 10 pertschient da las abitaziuns construidas da nov appartegnair a purtaders d'immobigliars d'util public sco societads cooperativas che n'èn betg orientadas al profit. Per cuntanscher questa finamira duain chantun e vischnancas pudair introducir in dretg da precumpra per sai.

Tgi stat davos l'iniziativa?

L'iniziativa è vegnida lantschada 2016 da l'Associazion svizra da locataris ed è vegnida inoltrada cun 104 800 sutscrizziuns valaivlas. Il motiv per lantschar l'iniziativa è stà la stgartgezza d'abitaziuns cunzunt en ils centers urbans e l'augment dals tschains da locaziun damai ch'ils affittaders vulan adina dapli autas renditas.

Il 9 da favrer pretendan ch'almain diesch pertschient da tut las abitaziuns novas en Svizra appartegnian a proprietaris d'util public e senza intenziun da profit. FOTO M. MAECHLER

Tgi sustegna l'iniziativa?

L'iniziativa da l'Associazion da locataris vegn sustegnida d'in'allianza da pliras organisaziuns e partidas. Uschia s'engaschan las partidas socialdemocraticas e verdas e lur secziuns da gioventetgna per l'iniziativa. Plinavant vegn l'iniziativa era sustegnida da: Cuminanza svizra da locataris, Casafair, Uniun sindacala, Sindicat Unia, Uniun svizra da students sco era da l'Uniun svizra d'autoagid e seniors activs.

Tge arguments han ils aderents?

Tenor il comité d'iniziativa datti memia paucas abitaziuns pajablas. Malgrà ch'els tschains bancars en fitg bass creschan ils pretchs da locaziun adina dapli perquai ch'ils possessurs d'immobigliars vulan pli

ziun d'abitaziuns d'util public. Per bains immobigliars en proprietad da la confederaziun u d'interpresas federalas duain ils chantuns e las vischnancas en general survegnir il dretg da precumpra.

Co statti cun il mantegniment da las abitaziuns existentas?

L'iniziativa persequitescha er la finamira da mantegnair la quota d'abitaziuns da locaziun favuraivlas ch'existan gia. Sanaziuns sutegnidas dal maun public na duain perquai betg chaschunar ina perdita d'abitaziuns favuraivlas existentas. Subvenziuns dal maun public per renovaziuns energeticas duain perquai vegnir concedidas mo sch'i na vegnan betg fatgas sanaziuns luxuriosas e sch'ils locataris actuals pon restar en lur abitaziun.

Co promova la confederaziun fin quà abitaziuns d'util public?

D'ina vart sustegn la confederaziun la realisaziun da talas immobigliars cun conceder als proprietaris garantias per pudair finanziar a moda favuraivla cumpra, construcziun u sanaziun da talas immobigliars.

Da l'autra vart ha la confederaziun installà in «fond de roulement» che lubscha da conceder emprests che portan tschains e ch'èn rembursabels. Or da quest fond è vegnids concedids dapi 2003 annualmain meds per la construcziun da var 1500 abitaziuns.

Sin proposta dal cussegl federal ha il parlament decidì d'augmentar quest fond per 250 milliuns francs durant diesch onns. Quest augment va en vigur mo sche l'iniziativa vegn refusada.

Tge din ils adversaris?

Ils adversaris rendan attent al fatg ch'i n'haja anc mai dà en il decurs dals ultims 20 onns tantas abitaziuns nunoccupadas sco gist uss. Tut en tut dettia actualmain avunda spazi d'abitar bun e finansialmain supportabel. Ina reglamentaziun unitara per l'entira Svizra na fetschia betg senn damai che las relaziuns èn fitg differentas da chantun a chantun e da regiun a regiun. La realisaziun e controlla da las quotas chaschunian auts custs, effectueschian blera burocrazia e limiteschan la libertad da l'economia e dal martgà.

Tge din cussegl federal e parlament?

Per il cussegl federal fa l'iniziativa prescripziuns memia severas ed ella giaja memia lunsch. La construcziun d'abitaziuns stoppia s'orientar al basegn e betg ad ina quota. Els dretgs da precumpra dischavantageschian persunas privatas e na sajan betg raschunavels. La promozion d'abitaziuns socialas da fin uss saja sa cumprovada, las restricziuns previdas da l'iniziativa sutminassian era la strategia d'energia 2050.

Il cussegl naziunal ha acceptà l'iniziativa cun 140:56 vuschs, il cussegl dals chantuns cun 30:13 vuschs.

Tgi cumbatta l'iniziativa?

Il comité «na a l'iniziativa dals locataris» sa constituescha d'in'allianza politica da blers exponents da las partidas pps, pld, pcd, pbd, ppe e verd-liberals. Cumbattida vegn l'iniziativa era da grondas organisaziuns sco proprietaris da chasas, uniun da mastergn, uniun d'impressaris ed ImmoBglias Svizra.